

Rolnummer 7132
Arrest nr. 98/2020 van 25 juni 2020

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 2 van de wet van 2 september 2018 « tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wat de verbeurdverklaring en immobilisering van voertuigen betreft », gesteld door de correctionele rechtbank Luxemburg, afdeling Neufchâteau.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters F. Daoût en A. Alen, en de rechters L. Lavrysen, J.-P. Moerman, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, T. Giet, R. Leysen, J. Moerman en M. Pâques, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter F. Daoût,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 6 december 2018, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 28 februari 2019, heeft de correctionele rechtbank Luxemburg, afdeling Neufchâteau, de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 2 van de wet van 2 september 2018 dat met name artikel 38, § 6, eerste lid, van de gecoördineerde wetten van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wijzigt, in zoverre geen enkele bepaling van overgangsrecht eraan is verbonden die de toepassing handhaaft van artikel 38, § 6, eerste lid, van de gecoördineerde wetten betreffende de politie over het wegverkeer, zoals het bij de wet van 6 maart 2018 was vastgesteld, op de beklagden die vóór de inwerkingtreding van die wet van 6 maart 2018 feiten hebben gepleegd maar na de inwerkingtreding van de wet van 2 september 2018 zijn berecht, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet ? ».

De Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. E. Jacobowitz, advocaat bij de balie te Brussel, heeft een memorie ingediend.

Bij beschikking van 6 mei 2020 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers T. Giet en R. Leysen te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij de Ministerraad binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 20 mei 2020 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 20 mei 2020 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeshil*

De beklagde voor de verwijzende rechter wordt ervan beschuldigd, in samenhang met tenlasteleggingen van weerspannigheid en smaad, op 17 september 2016 een voertuig te hebben bestuurd in staat van dronkenschap of in een soortgelijke staat. Bij vonnis van 3 februari 2015 dat in kracht van gewijsde is gegaan, was de beklagde reeds veroordeeld voor een van de in artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 « betreffende de politie over het wegverkeer » (hierna : de wet van 16 maart 1968) bedoelde overtredingen.

De verwijzende rechter stelt vast dat artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 sedert het tijdstip van het plegen van de ten laste gelegde feiten tweemaal is gewijzigd.

Op het ogenblik van de feiten bepaalde artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 dat er sprake was van herhaling indien de beklagde, in de periode van drie jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan, een nieuwe overtreding had begaan.

Zoals gewijzigd bij de wet van 6 maart 2018 « ter verbetering van de verkeersveiligheid » (hierna : de wet van 6 maart 2018), bepaalde artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 dat er sprake was van herhaling indien de beklagde, in de periode van drie jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan, « opnieuw [werd] veroordeeld ».

De verwijzende rechter merkt op dat de wet van 2 september 2018 « tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wat de verbeurdverklaring en immobilisering van voertuigen betreft » (hierna : de wet van 2 september 2018) de voormelde bepaling heeft gewijzigd, door ze te herstellen in een versie die nagenoeg identiek is aan die vóór de wijziging ervan bij de wet van 6 maart 2018, in die zin dat er sprake is van herhaling indien de beklaagde, in de periode van drie jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan, een van de in artikel 38, § 6, bedoelde bepalingen « opnieuw overtreedt ».

De verwijzende rechter stelt vast dat de vereisten betreffende de herhaling identiek zijn op het ogenblik van de feiten en op het ogenblik waarop de rechtbank zich dient uit te spreken, zodat artikel 2 van het Strafwetboek niet van toepassing is. Indien de beklaagde was veroordeeld na de inwerkingtreding van de wet van 6 maart 2018 maar vóór de inwerkingtreding van de wet van 2 september 2018, had hij evenwel de in de wet van 6 maart 2018 bedoelde gunstigere regeling kunnen genieten, zodat de herhaling zou zijn beoordeeld door rekening te houden met de veroordeling en niet met het begaan van de overtreding.

De verwijzende rechter is bijgevolg van oordeel dat het aangewezen is om het Hof de hiervoor weergegeven prejudiciële vraag te stellen.

III. *In rechte*

- A -

A.1. De Ministerraad doet gelden dat de vergeleken categorieën van personen zich niet in vergelijkbare situaties bevinden. Hij brengt in herinnering dat, volgens de rechtspraak van het Hof, de inwerkingtreding van een nieuwe regelgeving geen discriminatie kan teweegbrengen tussen situaties die onder de gelding van de vroegere wetgeving zijn ontstaan en die welke aan de nieuwe wetgeving zijn onderworpen.

A.2.1. De Ministerraad is van mening dat het verschil in behandeling tussen de beklaagden, dat uit de wijziging van het begrip « herhaling » in artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 voortvloeit, wordt verantwoord door het doel van de wetgever dat erin bestaat het aantal verkeersdoden te verminderen. De definitie van herhaling, die in artikel 2 van de wet van 2 september 2018 wordt gegeven, hangt aldus af van het plegen van nieuwe feiten en niet van een nieuwe veroordeling, hetgeen aansluit bij het begrip « herhaling » in het gemeen recht, en strekt eveneens ertoe een grotere graad van zekerheid te waarborgen door een einde te maken aan uiteenlopende interpretaties van artikel 38, § 6.

Die maatregel is relevant en adequaat, door het mogelijk te maken te vermijden dat beklaagden dilatoire maatregelen gebruiken om de vaststelling van herhaling te voorkomen door de uitspraak van een nieuwe veroordeling te vertragen. Hij berust op een objectief criterium, namelijk de uitspraak van het veroordelend vonnis op een tijdstip vóór of na de inwerkingtreding, op 12 oktober 2018, van de wet van 2 september 2018. De Ministerraad brengt in herinnering dat, wanneer een beleidswijziging noodzakelijk is, de wetgever kan beslissen dat die wijziging onmiddellijk moet worden toegepast of dat in een overgangsmaatregel moet worden voorzien.

A.2.2. Door te beslissen tot de onmiddellijke toepassing van een strengere definitie van herhaling heeft de wetgever een maatregel genomen die evenredig is ten aanzien van het legitieme doel dat erin bestaat het aantal verkeersslachtoffers te verminderen, rekening houdend met zijn beoordelingsmarge om de contouren van de herhaling te bepalen, ten aanzien van de wisselende vereisten van het algemeen belang.

De onmiddellijke toepassing, zonder overgangsregeling, van de in het geding zijnde maatregel doet niet op buitensporige wijze afbreuk aan het beginsel van gewettigd vertrouwen van de beklaagden, wier legitieme verwachtingen moeten worden beoordeeld op het ogenblik van het plegen van de feiten die hun ten laste worden gelegd. Te dezen, op het ogenblik van de feiten van de zaak, zijnde op 17 september 2016, verwees de definitie van herhaling naar het plegen van een nieuwe overtreding binnen een termijn van drie jaar te rekenen van de eerste veroordeling, hetgeen niet substantieel verschilt van de regeling waarin de wet van 2 september 2018 voorziet.

De Ministerraad stelt trouwens vast dat de verwijzende rechter van oordeel is dat artikel 2 van het Strafwetboek te dezen niet van toepassing is, hetgeen aantoont dat geen afbreuk is gedaan aan de legitieme verwachtingen van de beklagde die, op het ogenblik van het plegen van de feiten, reeds in staat was de rechtsgevolgen van zijn handelingen te voorzien.

- B -

B.1. Artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 « betreffende de politie over het wegverkeer » (hierna : de wet van 16 maart 1968) strekt ertoe de duur te regelen van het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig dat een rechter moet uitspreken.

Een dergelijk verval is een straf in de zin van het Strafwetboek.

B.2.1. Artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 werd in de loop der jaren meerdere malen vervangen.

B.2.2. Oorspronkelijk bepaalde artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968, ingevoegd bij artikel 9, 4^o, van de wet van 9 maart 2014 « tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen en van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen » :

« Behoudens in geval van artikel 37/1, eerste lid, moet de rechter het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig van ten minste 3 maanden uitspreken, en het herstel van het recht tot sturen afhankelijk maken van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in § 3, eerste lid, wanneer de schuldige, in de periode van 3 jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan voor één van de overtredingen bedoeld in de artikelen 29, § 1, eerste lid, 29, § 3, derde lid, 30, §§ 1, 2 en 3, 33, §§ 1 en 2, 34, § 2, 35, 37, 37bis, § 1, 48 en 62bis, opnieuw één van deze overtredingen begaat.

Wanneer de schuldige binnen 3 jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan voor één van de in het eerste lid bedoelde overtredingen, twee van deze overtredingen opnieuw begaat, bedraagt het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig ten minste 6 maanden en is het herstel van het recht tot sturen afhankelijk van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in § 3, eerste lid.

Wanneer de schuldige binnen 3 jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan voor één van de in het eerste lid bedoelde overtredingen, drie of meer van deze overtredingen opnieuw begaat, bedraagt het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig ten minste 9 maanden en is het herstel van het recht tot sturen afhankelijk van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in § 3, eerste lid ».

Die bepaling is in werking getreden op 1 januari 2015 (artikel 8 van het koninklijk besluit van 10 juni 2014 « tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 april 2007 betreffende de ademtesttoestellen en de ademanalysetoestellen », gewijzigd bij artikel 1 van een koninklijk besluit van 21 juli 2014).

B.2.3. Bij artikel 11, 6°, van de wet van 6 maart 2018 « ter verbetering van de verkeersveiligheid » (hierna : de wet van 6 maart 2018) wordt artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 vervangen door de volgende bepaling :

« De rechter moet het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig van ten minste drie maanden uitspreken en het herstel van het recht tot sturen afhankelijk maken van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in § 3, eerste lid, wanneer de schuldige, in de periode van drie jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan voor één of meer van de overtredingen bedoeld in de artikelen 29, § 1, eerste lid, 29, § 3, derde lid, 30, §§ 1, 2 en 3, 33, §§ 1 en 2, 34, § 2, 35, 37, 37bis, § 1, 48, 62bis of artikel 22 van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen opnieuw wordt veroordeeld voor één van deze overtredingen.

Wanneer de schuldige binnen drie jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis, waarin toepassing is gemaakt van het eerste lid, en dat in kracht van gewijsde is gegaan voor één van de in het eerste lid bedoelde overtredingen, opnieuw veroordeeld wordt voor één of meer van deze overtredingen, bedraagt het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig ten minste zes maanden en is het herstel van het recht tot sturen afhankelijk van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in § 3, eerste lid.

Wanneer de schuldige binnen drie jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis, waarin toepassing is gemaakt van het tweede lid, en dat in kracht van gewijsde is gegaan voor één van de in het eerste lid bedoelde overtredingen, opnieuw veroordeeld wordt voor één of meer van deze overtredingen, bedraagt het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig ten minste negen maanden en is het herstel van het recht tot sturen afhankelijk van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in § 3, eerste lid ».

B.2.4. Artikel 26, eerste lid, van de wet van 6 maart 2018, die in het *Belgisch Staatsblad* van 15 maart 2018 is bekendgemaakt, bepaalt :

« Deze wet treedt in werking op 15 februari 2018, met uitzondering van de artikelen 10, 14, 16 en 20, en artikel 25, 2°, die in werking treden op 1 juli 2018 ».

B.2.5. Bij artikel 2 van de wet van 2 september 2018 « tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wat de verbeurdverklaring en immobilisering van voertuigen betreft » wordt de tweede versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 vervangen door de volgende bepaling :

« De rechter moet het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig van ten minste drie maanden uitspreken en het herstel van het recht tot sturen afhankelijk maken van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in § 3, eerste lid, wanneer de schuldige, na een veroordeling met toepassing van de artikelen 29, § 1, eerste lid, 29, § 3, derde lid, 30, §§ 1, 2 en 3, 33, §§ 1 en 2, 34, § 2, 35, 37, 37bis, § 1, 48, 62bis of artikel 22 van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, één van deze bepalingen binnen drie jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan, opnieuw overtreedt.

In geval van herhaling binnen drie jaar na een veroordeling waarin toepassing is gemaakt van het eerste lid, en die in kracht van gewijsde is gegaan voor één van de in het eerste lid bedoelde overtredingen, bedraagt het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig ten minste zes maanden en is het herstel van het recht tot sturen afhankelijk van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in § 3, eerste lid.

In geval van nieuwe herhaling binnen drie jaar na een veroordeling waarin toepassing is gemaakt van het tweede lid of dit lid, en die in kracht van gewijsde is gegaan voor één van de in het eerste lid bedoelde overtredingen, bedraagt het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig ten minste negen maanden en is het herstel van het recht tot sturen afhankelijk van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in § 3, eerste lid ».

Aangezien zij in het *Belgisch Staatsblad* van 2 oktober 2018 is bekendgemaakt, is die derde versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 in werking getreden op de tiende dag vanaf de dag van de bekendmaking ervan, zijnde op 12 oktober 2018, krachtens artikel 4 van de wet van 31 mei 1961 « betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en inwerkingtreden van wetten en verordeningen ».

B.2.6. Artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 werd ten slotte nog gewijzigd bij artikel 2, 1°, van de wet van 8 mei 2019 « tot wijziging van de op 16 maart 1968 gecoördineerde wet betreffende de politie over het wegverkeer en tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering », maar die wijziging heeft geen invloed op de onderhavige zaak.

B.3.1. De prejudiciële vraag betreft de - in B.2.5 aangehaalde - derde versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968, die, zoals uit het voorgaande volgt, uitwerking heeft vanaf 12 oktober 2018.

B.3.2. Volgens die versie en volgens de eerste versie van artikel 38, § 6, eerste lid, van de wet van 16 maart 1968 moet de rechter het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig van ten minste drie maanden uitspreken en het herstel van het recht tot sturen afhankelijk maken van het slagen voor de desbetreffende examens en onderzoeken, wanneer de betrokkene, in de voormelde periode van drie jaar, één van de in die bepaling opgesomde artikelen opnieuw overtreedt.

Volgens het eerste lid van de tweede versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 moet de rechter het verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig van ten minste drie maanden uitspreken en het herstel van het recht tot sturen afhankelijk maken van het slagen voor de vier examens en onderzoeken bedoeld in paragraaf 3, eerste lid, van dat artikel, wanneer de schuldige, in de periode van drie jaar te rekenen van de dag van de uitspraak van een vorig veroordelend vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan voor één of meer van de overtredingen bedoeld in de in die bepaling opgesomde artikelen, « opnieuw wordt veroordeeld » voor één van die overtredingen. Die versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 is niet meer van kracht sedert 12 oktober 2018.

B.3.3. Volgens een letterlijke lezing van de tweede versie van artikel 38, § 6, eerste lid, van de wet van 16 maart 1968 is het antwoord op de vraag of er al dan niet sprake is van herhaling aldus afhankelijk van het tijdstip waarop de beklaagde opnieuw wordt veroordeeld, terwijl het antwoord op die vraag volgens de eerste en de derde versie van dat artikel afhankelijk is van het tijdstip waarop een nieuwe overtreding wordt begaan.

B.4. Het Hof wordt verzocht zich uit te spreken over de bestaanbaarheid, met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van de derde versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 zoals zij voortvloeit uit artikel 2 van de wet van 2 september 2018, in zoverre die bepaling niet voorziet in een overgangsregeling die de toepassing handhaaft van de tweede versie van artikel 38, § 6, eerste lid, van de wet van 16 maart 1968 ten aanzien van de beklaagden die vóór de inwerkingtreding van die wet van 6 maart 2018 feiten hebben gepleegd maar na de inwerkingtreding van de wet van 2 september 2018 zijn berecht.

De verwijzende rechter interpreteert de opeenvolgende versies van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 in die zin dat de ontstentenis van een dergelijke overgangsregeling een verschil in behandeling zou teweegbrengen tussen de beklaagden die vóór de inwerkingtreding van die wet van 6 maart 2018 feiten hebben gepleegd, naargelang zij vóór of na de inwerkingtreding van de wet van 2 september 2018 worden berecht : in het eerste geval hebben de beklaagden die na de inwerkingtreding van de wet van 6 maart 2018 maar vóór de inwerkingtreding van de wet van 2 september 2018 zijn veroordeeld, de regeling inzake herhaling kunnen genieten die wordt beoordeeld door rekening te houden met het tijdstip van de nieuwe veroordeling, terwijl de herhaling, in het tweede geval, voor de beklaagden die na de inwerkingtreding van de wet van 2 september 2018 zijn veroordeeld, wordt beoordeeld door rekening te houden met het tijdstip van de nieuwe overtreding.

B.5.1. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet hebben een algemene draagwijdte. Zij verbieden elke discriminatie, ongeacht de oorsprong ervan : de grondwettelijke regels van de gelijkheid en van de niet-discriminatie zijn toepasselijk ten aanzien van alle rechten en alle vrijheden, met inbegrip van die welke voortvloeien uit internationale verdragen die België binden.

B.5.2. Artikel 7, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« Niemand kan worden veroordeeld wegens een handelen of nalaten, dat geen strafbaar feit naar nationaal of internationaal recht uitmaakte ten tijde dat het handelen of nalaten geschiedde. Evenmin zal een zwaardere straf worden opgelegd dan die welke ten tijde van het begaan van het strafbare feit van toepassing was ».

Artikel 15, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten bepaalt :

« Niemand kan worden veroordeeld wegens een handelen of nalaten, dat geen strafbaar feit naar nationaal of internationaal recht uitmaakte ten tijde dat het handelen of nalaten geschiedde. Evenmin, mag een zwaardere straf worden opgelegd dan die welke ten tijde van het begaan van het strafbare feit van toepassing was. Indien, na het begaan van het strafbare feit de wet mocht voorzien in de oplegging van een lichtere straf, dient de overtreder daarvan te profiteren ».

B.5.3. Uit de voormelde verdragsbepalingen vloeit onder meer voort dat de beklaagde van een misdrijf niet kan worden onderworpen aan een zwaardere straf dan die welke ten tijde van het begaan van het strafbare feit van toepassing was. Die bepalingen hebben aldus een gelijksoortige draagwijdte als artikel 2, tweede lid, van het Strafwetboek, dat bepaalt :

« Indien de straf, ten tijde van het vonnis bepaald, verschilt van die welke ten tijde van het misdrijf was bepaald, wordt de minst zware straf toegepast ».

B.6. De feiten die de beklaagde voor de verwijzende rechter ten laste worden gelegd, werden gepleegd op 17 september 2016, ogenblik waarop de eerste versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 van toepassing was. De verwijzende rechter dient zich over de ten laste gelegde feiten uit te spreken na de inwerkingtreding van het in B.2.5 vermelde artikel 2 van de wet van 2 september 2018, dat de tweede versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 heeft vervangen door de derde versie ervan.

B.7.1. Met betrekking tot de tweede versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 heeft het Hof van Cassatie geoordeeld :

« Uit de parlementaire voorbereiding van de wijzigende wet van 6 maart 2018 blijkt de bedoeling van de wetgever om, eensdeels, aan de lijst van overtredingen een nieuwe overtreding toe te voegen, namelijk de inbreuk op artikel 22 [van de wet van 21 november 1989 ‘ betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen ’], en, anderdeels, de uitzondering te schrappen ingeval de rechter artikel 37/1 Wegverkeerswet toepast. Ook blijkt dat de wetgever het nodig vond om de formulering van de bepaling licht aan te passen teneinde toepassingsproblemen te vermijden en aldus besliste dat niet het aantal overtredingen in aanmerking diende te worden genomen om de aard van de strafverzwaring (enkelvoudig, dubbel, driedubbel) te bepalen, maar wel het aantal voorafgaande veroordelingen.

Uit de parlementaire voorbereiding van de wijzigende wet van 2 september 2018 blijkt expliciet dat de wetgever een nieuwe aanpassing van artikel 38, § 6, eerste lid, Wegverkeerswet nodig achtte omdat de voorgaande wijziging had geleid tot een gebrek aan duidelijkheid door als tweede voorwaarde voor de toestand van strafverzwaring een nieuwe veroordeling te eisen en niet het begaan van een nieuwe overtreding.

Uit het geheel van de vermelde parlementaire voorbereidingen volgt dat de wetgever niet de bedoeling had om het aannemen van de toestand van strafverzwaring afhankelijk te maken van een veroordelend vonnis wegens een van de vermelde overtredingen dat niet ouder is dan drie jaar. Er blijkt dus geen gewijzigd inzicht van de wetgever voor wat betreft de voorwaarden voor strafverzwaring » (Cass., 9 april 2019, P.18.1208.N. In vergelijkbare zin : Cass., 30 januari 2019, P.18.0879.F; 3 april 2019, P.18.1224.F).

B.7.2. De in de aangehaalde arresten van het Hof van Cassatie vervatte rechtspraak had betrekking op de veroordeling van een beklaagde op het ogenblik dat de tweede, dan wel de derde versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 van toepassing was, voor nieuwe feiten gepleegd in de periode waarin de eerste versie van dat artikel van toepassing was.

B.7.3. Met betrekking tot het recht op de toepassing van de meest gunstige strafbepaling, zoals gewaarborgd bij artikel 2, tweede lid, van het Strafwetboek, artikel 7, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 15, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, heeft het Hof van Cassatie bij zijn arresten van 30 januari 2019 en 3 april 2019 geoordeeld dat de beklaagde zich niet retroactief kan beroepen op de wet die lijkt te voorzien in een gunstigere regeling, wanneer de wijziging van de voorwaarden voor het vaststellen van de herhaling het gevolg is van een vergissing in de formulering van de wettekst, die de wetgever nadien heeft rechtgezet (Cass., 30 januari 2019, P.18.0879.F; 3 april 2019, P.18.1224.F).

In soortgelijke zin heeft het Hof van Cassatie bij zijn arrest van 9 april 2019, dat betrekking had op de veroordeling van een beklaagde op het ogenblik dat de derde versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 van toepassing was voor feiten gepleegd op het ogenblik dat de eerste versie van dat artikel van toepassing was, geoordeeld dat « een beklaagde [...] enkel retroactief aanspraak [kan] maken op het gunstiger regime van de tussenliggende wet, wanneer uit de gewijzigde regelgeving blijkt dat zij het resultaat is van een gewijzigd inzicht van de wetgever over de voorwaarden voor strafverzwaring » (Cass., 9 april 2019, P.18.1208.N).

Uit de parlementaire voorbereiding van de wetten van 6 maart 2018 en van 2 september 2018 heeft het Hof van Cassatie in de drie voormelde arresten vervolgens afgeleid dat de wetgever niet de bedoeling heeft gehad de enkelvoudige herhaling afhankelijk te maken van het tijdstip waarop de beklaagde opnieuw wordt veroordeeld, zodat er « geen gewijzigd inzicht van de wetgever [blijkt] voor wat betreft de voorwaarden voor strafverzwaring ».

B.8. De feiten die aan de voormelde rechtspraak van het Hof van Cassatie ten grondslag liggen, zijn soortgelijk aan die welke ten grondslag liggen aan de zaak die hangende is voor de verwijzende rechter in die zin dat de personen die, in de periode waarin de eerste versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968 van toepassing was, feiten hebben gepleegd waarop die versie van dat artikel kon worden toegepast, op het ogenblik van het plegen van die feiten niet op basis van de bewoordingen van die versie van dat artikel ervan konden uitgaan dat de vaststelling van de herhaling afhankelijk is van het tijdstip van de veroordeling voor de nieuw gepleegde feiten. De voorliggende zaak verschilt aldus van de zaak die aanleiding heeft gegeven tot het arrest van het Hof nr. 63/2020 van 7 mei 2020.

Daaruit vloeit voort dat de beklaagde die, bij een vonnis dat op 3 februari 2015 is uitgesproken en in kracht van gewijsde is gegaan, wegens een van de in dat artikel bedoelde misdrijven is veroordeeld en die op 17 september 2016 een in dat artikel bedoeld nieuw misdrijf pleegt, vervallen moet worden verklaard van het recht tot het besturen van een motorvoertuig voor een periode van ten minste drie maanden, zelfs indien hij meer dan drie jaar na het vorige vonnis voor die feiten wordt berecht.

Uit de in B.7.3 aangehaalde rechtspraak vloeit immers voort dat een beklaagde zich in dergelijke omstandigheden niet kan beroepen op de tweede versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968.

De straf die die tweede versie bepaalt voor de voormelde misdrijven, kan ten aanzien van personen die nieuwe misdrijven hebben gepleegd in de periode tijdens welke de eerste versie van dat artikel van toepassing was, bijgevolg niet als minder zwaar worden beschouwd dan die welke wordt bepaald door de derde versie van artikel 38, § 6, van de wet van 16 maart 1968, die sedert 12 oktober 2018 van kracht is.

De in B.4 vermelde categorieën van beklaagden worden bijgevolg niet verschillend behandeld.

B.9. Aangezien de prejudiciële vraag gebaseerd is op een verkeerd uitgangspunt, is het antwoord op die vraag kennelijk niet nuttig voor de oplossing van dat geschil.

B.10. De prejudiciële vraag behoeft geen antwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

De prejudiciële vraag behoeft geen antwoord.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 25 juni 2020.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

F. Daoût